

نقش بسترهای خانواده و مراکز پیش دبستانی در فرآیند هویت یابی کودک

الهام صالحی فر

کارشناس مشاوره و راهنمایی، آموزگار مقطع ابتدایی

ms_eskandari25@yahoo.com

چکیده

دغدغه هویت، فرآیند های شناسایی است. فرایند هویت یابی، روندی است پنهانی که از همان ابتدای کودکی آغاز می شود و اوج یا ظهور عینی آن که در پی تکمیل و رسیدن به هویت است. هویت هایی که در اوان زندگی اختیار میشوند در قیاس با هویت هایی که متعاقب آن کسب می گردد، مقتدرانه تلقی می شوند.

از اینرو توجه به بسترهای هویت یابی کودکان بسیار حائز اهمیت است. بنابراین در این مقاله سعی شده است که با استفاده از مطالعات اسنادی و کتابخانه ای، با توجه به خصوصیات کودکان، به بررسی نقش دو بستر خانواده و اجتماع (مراکز پیش دبستانی) در تبیین فرآیند هویت یابی بپردازیم.

نتایج نشان می دهد که بدلیل رشد ذهنی و عاطفی کودکان در این دوران، تطابق پذیری آنها افزایش یافته و اگر در فعالیتهای مراکزپیش دبستانی توجه به تفاوت میان «هویت فردی» و «هویت اجتماعی» نشود سبب خواهد شد انطباق پذیری کودک کاهش یابد. زیرا در این لایه است که ضمیر «ما» کودکان که در ارتباط تنگاتنگ با «هویت جمعی» است و آنرا از «هویت فردی» مجزا می سازد شکل می گیرد. تناسب هر چه بیشتر این لایه با ساختارها و هنجارهای آنان در «هویت فردی» سبب خواهد شد کودکان معتقد باشند که به این گروه تعلق دارند. از اینرو «من» را تبدیل به «ما» خواهند کرد. در اینحالت جمع پذیری، احترام به آرای خود و دیگران، احترام به قوانین گروه و ... شکل خواهد گرفت. همچنین شخص از وضعیت تصمیمات براساس رای «من» به سمت تصمیمات براساس رای «ما» پیش خواهد رفت. «ما» شکل گرفته راحتتر قوانین بزرگسالی را خواهد پذیرفت چرا که «ما» درونی خود را با «ما» دیگرهمسالان در لایه یک شکل می بیند.

واژگان کلیدی: خانواده، مراکز پیش دبستانی، هویت یابی، هویت دینی.